

Čís. 776.

Výrazem »movité věci« v čl. 313 obch. zák. nejsou míněny pohledávky. Rozdíl mezi kontokorrentem v technickém slova smyslu a obyčejným běžným účtem.

(Rozh. ze dne 23. listopadu 1920, Rv I 569/20.)

Žalující firma dodávala žalovanému zboží k dalšímu zcizení na úvěr. Žalovaný zdráhal se žalobkyni zaplatiti dlužný zbytek, žádaje, by mu žalobkyně vrátila zboží z jisté dodávky po případě nahradila škodu, již mu způsobila tím, že nechce mu vydati zboží, jím žalobkyni k dispozici dané, touto však nepřijaté. Procesní soud první stolice žalobu zamítl v podstatě z toho důvodu, že dokud záležitost ohledně vrácení zboží, případně náhrady škody za zboží, není mezi stranami vyřízena, přísluší žalovanému dle § 471 obč. zák. a čl. 313—315 obch. zák. právo zadržeti placení dluhu. Odvolací soud žalobě vyhověl. Důvody: Názoru prvního soudu nelze přisvědčiti. V tomto případě jde mezi stranami o obchod a dlužno tudíž na případ tento použití především ustanovení obchodního zákona. Retenční právo dle § 313—315 obch. zák. může býti vykonáno jen na věcech movitých a cenných papírech. Výraz »movité věci« (bewegliche Sachen) v čl. 313 obch. zák. dlužno vykládati v užším slova smyslu a nikoli po rozumu § 298 obč. zák. Tomu svědčí znění zákona: »movité věci a cenné papíry« jakož i další ustanovení téhož článku obch. zák., jenž vyžaduje, by věci byly v uschování oprávněného. Nelze tedy žalovanému přiznati retenční právo, kterého ostatně výslovně ani neuplatňuje, na pohledávce, kterou dluhuje a která předmět sporu tvoří a naopak je povinen bezpodmínečně dlužný obnos zaplatiti a svého případného práva na vydání věcí, na něž činí nárok, jinak se domáhati. Předpisu § 471 obč. zák. nemůže se však žalovaný dovolávati, jelikož také ustanovení tohoto § jedině na věci se vztahuje. Je proto námitka předčasnosti žaloby žalovaným uplatňovaná úplně beze všeho právního podkladu, bylo ji zamítnouti a žalobě, když je zjištěno, že žalovaný obnos za odebrané zboží i s úroky od 13. listopadu 1918 dluhuje, vyhověti, neboť další otázku, zda dohoda o stornu zboží se stala, čili nic, sporem tímto řešiti nelze, poněvadž se nejedná o pohledávky za zboží, jež žalující strana si zadržuje, nýbrž o pohledávku docela jinou.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Dovolání uplatňuje pouze dovolací důvod § 503 čís. 4 c. ř. s., spatřujíc nesprávné posouzení věci po stránce právní v tom, že rozsudek v odpor vzatý nepřihlížel k tomu, že se mezi stranami jedná o poměr kontokorrentní, dále v tom, že odvolací rozsudek pohledávku nepokládá za movitou věc ve smyslu čl. 313 obch. zák. a žalovanému nepřiznává retenčního práva ohledně pohledávky, kterou proti němu žalující firma má. Názor dovolání, že mezi stranami byl poměr kontokorrentní, není správným. Zakládá se na neporozumění rozdílu mezi poměrem kontokorrentním v technickém slova smyslu a běžným účtem obyčejným. O poměru kontokor-

rentním nemůže býti v tomto případě řeči již z toho důvodu, že nejde o vzájemnou dohodu novace, jež ku konci určitého účtovacího období ohledně vzájemných pohledávek do doby té vzniklých dle vůle stran má nastati. Dle oboustranných údajů ve sporu záleželo obchodní spojení stran pouze v tom, že jedna strana (žalující) druhé (žalovanému) kreditovala, tato pak splácela. Jde tu tedy o tak zv. běžný účet, nikoli však o poměr kontokorrentní. Tím padají veškeré vývody dovolání zbudované na ne-správném předpokladu poměru kontokorrentního. Ohledně retenčního práva jsou důvody rozsudku v odpor vzatého zcela správné, a stačí na vyvrácení dovolání poukázati na ně.

Čís. 777.

Plništěm pro závazek nájemcův k placení nájemného jest místo, kde jest nemovitost. Pro placení činže z místností najatých ku provozování odštěpného závodu jest plništěm sídlo odštěpného závodu.

(Rozh. ze dne 23. listopadu 1920, Rv I 703/20.)

Sporné strany uzavřely v únoru 1919 ve Vídni nájemní smlouvu, dle níž žalobce pronajal žalovanému, bydlícímu ve Vídni, obchodní místnosti ve svém domě v Mariánských Lázních, kdež žalovaný zamýšlel po dobu sezony zříditi odbočku svého závodu. Nájemné bylo splatno polovicí 1. března a polovicí 1. srpna 1919; plniště nebylo zvláště umluveno. První část splatil žalovaný v korunách rakouských, druhou část chtěl rovněž tak zaplatiti, žalobce však jí nepřijal a domáhal se zaplacení v korunách československých. Procesní soud první stolice žalobu zamítl. **Důvody:** Ježto nebylo plniště zvláště umluveno, přicházejí v úvahu §§ 905 a 1420 obč. zák. Smlouva byla uzavřena ve Vídni, kde obě sporné strany mají hlavní závod a také po větší část roku bydlí. Vídeň jest proto plništěm, ježto tam byla uzavřena smlouva a nájemce tam bydlí. Lhostejno, že předmět nájmu jest jinde. Ostatně prvá část nájemného byla zaplacená ve Vídni. Žalobce nemůže se domáhati, by nájemné bylo placeno ve měně státu, kde najaté nemovitosti leží. **O d v o l a c í s o u d** žalobě vyhověl. **Důvody:** Otázka státní příslušnosti obou sporných stran jest bezvýznamnou, ježto jak v republice Československé, tak v Rakouské platí dosud tytéž předpisy občanského práva. Rozhodnou jest otázka, kde dlužno smlouvu splniti; dle toho bude se pak řídit i měna, v níž jest žalovanému plniti. Žalobce zavázal se smlouvou, že přenechá žalovanému krám s příslušenstvím ve svém domě v Mariánských Lázních, smluvní povinnost plnil tudíž v Mariánských Lázních; z toho plyne, že i vzájemné plnění žalovaného, totiž placení činže mělo se státi v témž místě, tudíž v republice Československé. Při správném výkladu § 905 obč. zák. nelze dospěti k jinému závěru. I toto ustanovení poukazuje co do splniště výslovně na účel právního jednání pokud se týče na místo, kde dlužník má svůj závod, vzal-li na sebe závazek ve styku živnostenském neb obchodním. Jak již uvedeno, účel smlouvy směřoval k tomu, by žalovaný mohl provozovati v Mariánských Lázních svůj sezonní obchod. Tam měl tedy z něho těžiti a to ve měně československé. Vzhledem k tomu nelze za to míti, že by splništěm bylo bydliště dlužníkovy v době uzavření smlouvy.